

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اراک

فرم طرح درس

مقطع و رشته تحصیلی: کارشناسی ارشد، تاریخ علوم پزشکی

گروه آموزشی: تاریخ علوم پزشکی

دانشکده: پزشکی

❖ نام درس: اخلاق، فقه و حقوق پزشکی

❖ نوع واحد: نظری

❖ پیش نیاز: ندارد

❖ زمان برگزاری کلاس: یکشنبه، ساعت ۱۰-۱۲

❖ تعداد دانشجویان: ۲

❖ مدرس و مسئول درس: حجه السلام حسن جعفری پور فردوسیة

❖ دستیار تدریس: حجه السلام حسن جعفری پور فردوسیة

❖ تعداد واحد: ۲ واحد نظری

❖ مکان برگزاری: دانشکده پزشکی، کلاس ۱۰۲

❖ تاریخ ارائه درس: نیمسال دوم، ۱۴۰۳-۱۴۰۴

❖ مدت زمان جلسه کلاس: ۲ ساعت

هدف کلی درس:

➤ آشنایی عمیق تر دانشجویان با اصول مبانی اخلاق پزشکی و راهکارهای دستیابی به مکارم اخلاقی در رفتار و خودسازی

➤ شناخت مبانی فقهی و احکام عملی آن در خدمات پزشکی و شیوه های تجزیه و تحلیل فقهی مسائل پزشکی

گروه تاریخ علوم پزشکی اراک

شماره جلسه	اهداف جزئی	اهداف ویژه رفتاری	ارزیابی آغازین	روش تدریس	وسایل آموزشی	شیوه ارزشیابی	
						تکوینی و پایانی	درصد
۱	تعریف علم اخلاق، مفهوم اخلاق پزشکی	در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند: ✓ علم اخلاق را توضیح دهد. ✓ تعریفی از مفهوم اخلاق پزشکی ارائه دهد.	ارزیابی اولیه از میزان آشنایی دانشجویان با درس	سخنرانی	وایت برد	آزمون کتبی	۷۰
				پرسش و پاسخ		ارائه مقاله و کنفرانس	۲۵
				بحث گروهی	پاورپوینت	شرکت در بحث	۵
۲	اهمیت اخلاق پزشکی در تمدن اسلام	در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند: ✓ اهمیت اخلاق پزشکی در تمدن اسلامی را تبیین کند ✓ درباره قداست پزشکی در قرآن توضیحی ارائه دهد	ارزیابی اولیه از میزان آشنایی دانشجویان با درس	سخنرانی	وایت برد	آزمون کتبی	۷۰
				پرسش و پاسخ		ارائه مقاله و کنفرانس	۲۵
				بحث گروهی	پاورپوینت	شرکت در بحث	۵
۳	آشنایی با فلسفه اخلاق	در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند: ✓ فلسفه اخلاق را تعریف کند. ✓ مفاهیم کلیدی را توضیح دهد. ✓ نظریه‌های مختلف اخلاقی را معرفی کند. ✓ مسائل اخلاقی معاصر را بررسی کند. ✓ نظریه‌های اخلاقی را تحلیل و نقد کند. ✓ کاربرد فلسفه اخلاق را در زندگی روزمره بیان کند.	ارزیابی اولیه از میزان آشنایی دانشجویان با درس	سخنرانی	وایت برد	آزمون کتبی	۷۰
				پرسش و پاسخ		ارائه مقاله و کنفرانس	۲۵
				بحث گروهی	پاورپوینت	شرکت در بحث	۵

گروه تاریخ علوم پزشکی اراک

۴	عناصر تاثیرگذار در ارزش های اخلاقی	در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند:	✓ ارزش های اخلاقی را تعریف کند. ✓ تأثیر عوامل فرهنگی بر ارزش های اخلاقی را توضیح دهد. ✓ نقش عوامل اجتماعی در شکل گیری ارزش های اخلاقی را بررسی کند. ✓ تأثیر خانواده بر ارزش های اخلاقی را تحلیل کند. ✓ نقش مذهب در تعیین ارزش های اخلاقی را بیان کند. ✓ تأثیر وضعیت اقتصادی بر ارزش های اخلاقی را توضیح دهد. ✓ تغییرات ارزش های اخلاقی در طول زمان را بررسی کند.	ارزیابی اولیه از میزان آشنایی دانشجویان با درس	سخنرانی	وایت برد	آزمون کتبی	۷۰
							ارائه مقاله و کنفرانس	۲۵
							پاورپوینت	۵
۵	نقش آگاهی در مباحث اخلاقی	در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند:	✓ تعریف آگاهی: آگاهی را تعریف کند ✓ نقش آگاهی در تصمیم گیری: تأثیر آگاهی بر تصمیم گیری های اخلاقی را توضیح دهد. ✓ آگاهی اجتماعی: نقش آگاهی اجتماعی در شکل گیری رفتارهای اخلاقی را بررسی کند. ✓ آگاهی از پیامدها: اهمیت آگاهی از پیامدهای اعمال را تحلیل کند. ✓ آگاهی اخلاقی: مفهوم آگاهی اخلاقی و تفاوت آن با آگاهی عمومی را بیان کند. ✓ توسعه آگاهی: روش های توسعه آگاهی در مباحث اخلاقی را توضیح دهد. ✓ چالش های آگاهی: چالش های موجود در دستیابی به آگاهی اخلاقی را بررسی کند	ارزیابی اولیه از میزان آشنایی دانشجویان با درس	سخنرانی	وایت برد	آزمون کتبی	۷۰
							ارائه مقاله و کنفرانس	۲۵
							پاورپوینت	۵

Department of the History of Medical Science Arak

گروه تاریخ علوم پزشکی اراک

۶	صفات اخلاقی یک پزشک و ویژگی های یک پزشک موفق	در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند:				ارزیابی اولیه از میزان آشنایی دانشجویان با درس	بحث گروهی	پاورپوینت	آزمون کتبی	۷۰	
		صفات اخلاقی پزشک: صفات اخلاقی یک پزشک را تعریف کند.	همدلی: اهمیت همدلی در ارتباط با بیماران را توضیح دهد.	صداقت: نقش صداقت در حرفه پزشکی را بررسی کند.	مسئولیت پذیری: مفهوم مسئولیت پذیری در کار پزشکان را تحلیل کند.				احترام به بیماران: اهمیت احترام به بیماران و حقوق آن ها را بیان کند.	ویژگی های پزشک موفق: ویژگی های یک پزشک موفق را معرفی کند.	توسعه مهارت ها: روش های توسعه مهارت های حرفه ای و اخلاقی را توضیح دهد.
		۲۵	ارائه مقاله و کنفرانس	وایت برد	پرسش و پاسخ				سخنرانی		
۷	رابطه پزشک با بیمار از منظر روان شناسی	در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند:				ارزیابی اولیه از میزان آشنایی دانشجویان با درس	بحث گروهی	پاورپوینت	شرکت در بحث	۵	
		۱. تعریف رابطه پزشک-بیمار: رابطه پزشک با بیمار را تعریف کند.	۲. اهمیت ارتباط موثر: اهمیت ارتباط موثر در بهبود نتایج درمان را توضیح دهد.	۳. عوامل روان شناختی: عوامل روان شناختی مؤثر بر رابطه پزشک و بیمار را بررسی کند.	۴. همدلی و شنیدن فعال: نقش همدلی و شنیدن فعال در ارتباط با بیماران را تحلیل کند.				۵. تأثیر اضطراب بیمار: تأثیر اضطراب و استرس بیمار بر روند درمان را بیان کند.	۶. مدیریت انتظارات: روش های مدیریت انتظارات بیماران را توضیح دهد.	۷. تأثیر رابطه بر درمان: تأثیر کیفیت رابطه پزشک-بیمار بر روند درمان و بهبودی را بررسی کند.
		۲۵	ارائه مقاله و کنفرانس	وایت برد	پرسش و پاسخ				سخنرانی		

گروه تاریخ علوم پزشکی اراک

۸	مراتب نفس از دیدگاه قرآن	در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند:				ارزیابی اولیه از میزان آشنایی دانشجویان با درس	سخنرانی	وایت برد	آزمون کتبی	۷۰
		پرسش و پاسخ	۲۵	ارائه مقاله و کنفرانس						
		بحث گروهی	۵	شرکت در بحث						
۹	شناخت انسان از دیدگاه روانشناسی	در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند:				ارزیابی اولیه از میزان آشنایی دانشجویان با درس	سخنرانی	وایت برد	آزمون کتبی	۷۰
		پرسش و پاسخ	۲۵	ارائه مقاله و کنفرانس						
		بحث گروهی	۵	شرکت در بحث						
۱۰	حکم فقهی تحقیقات پزشکی	در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند:				ارزیابی اولیه از میزان آشنایی دانشجویان با درس	سخنرانی	وایت برد	آزمون کتبی	۷۰
		پرسش و پاسخ	۲۵	ارائه مقاله و کنفرانس						
		بحث گروهی	۵	شرکت در بحث						

۱۱	جایگاه پزشک از دیدگاه فقهی	در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند:	ارزیابی	سخنرانی	وایت برد	آزمون کتبی	۷۰
			اولیه	پرسش و پاسخ		ارائه مقاله و کنفرانس	۲۵
			از میزان آشنایی دانشجویان با درس	بحث گروهی		شرکت در بحث	۵
۱۲	حکم حق ویزیت و گواهی پزشکی و برخی احکام متفرقه	در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند:	ارزیابی	سخنرانی	وایت برد	آزمون کتبی	۷۰
			اولیه	پرسش و پاسخ		ارائه مقاله و کنفرانس	۲۵
			از میزان آشنایی دانشجویان با درس	بحث گروهی		شرکت در بحث	۵
۱۳	حکم فقهی معالجه بیمار روانی و دندان پزشکی	در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند:	ارزیابی	سخنرانی	وایت برد	آزمون کتبی	۷۰
			اولیه	پرسش و پاسخ		ارائه مقاله و کنفرانس	۲۵
			از میزان آشنایی دانشجویان با درس	بحث گروهی		شرکت در بحث	۵

Department of the History of Medical Science Urmia

گروه تاریخ علوم پزشکی اراک

۷۰	آزمون کتبی	وایت برد	سخنرانی	ارزیابی اولیه	در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند: ✓ مفهوم و اهمیت تشخیص پزشک را توضیح دهد ✓ جایگاه تشخیص را از دیدگاه فقهی بررسی کند ✓ اصول اخلاقی مرتبط با تشخیص را تحلیل کند ✓ چالش های حقوقی و قانونی تشخیص را شناسایی کند ✓ روش های تجزیه و تحلیل فقهی در مسائل تشخیصی را به کار گیرد	جایگاه تشخیص پزشک از دیدگاه فقهی	۱۴
۲۵	ارائه مقاله و کنفرانس		پرسش و پاسخ	از میزان آشنایی دانشجویان			
۵	شرکت در بحث		بحث گروهی	با درس			
۷۰	آزمون کتبی	وایت برد	سخنرانی	ارزیابی اولیه	در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند: ✓ مفهوم اتانازی و تاریخچه آن را توضیح دهد ✓ اقسام مختلف اتانازی را شناسایی و تحلیل کند ✓ مبانی اخلاقی و فلسفی مرتبط با اتانازی را بررسی کند ✓ احکام فقهی مرتبط با اتانازی را تحلیل کند ✓ چالشها و مباحث مربوط به اتانازی را مورد بحث قرار دهد	مفهوم اتانازی و اقسام آن	۱۵
۲۵	ارائه مقاله و کنفرانس		پرسش و پاسخ	از میزان آشنایی دانشجویان			
۵	شرکت در بحث		بحث گروهی	با درس			
۷۰	آزمون کتبی	وایت برد	سخنرانی	ارزیابی اولیه	در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند: ✓ اهمیت و مفهوم قوانین پزشکی را توضیح دهد ✓ قوانین پزشکی ایران و بین الملل را شناسایی و تحلیل کند ✓ چالشهای مشترک در قوانین پزشکی را شناسایی کند ✓ تجزیه و تحلیل فقهی درباره قوانین پزشکی را انجام دهد	قوانین پزشکی در ایران و بین الملل	۱۶
۲۵	ارائه مقاله و کنفرانس		پرسش و پاسخ	از میزان آشنایی دانشجویان			
۵	شرکت در بحث		بحث گروهی	با درس			
۷۰	آزمون کتبی	وایت برد	سخنرانی	ارزیابی اولیه	در این جلسه به بررسی سوالات و ابهامات دانشجویان پرداخته خواهد شد و در جهت رفع اشکالات و همچنین مرور جلسات و تقویت درک مفاهیم، وارد مطروحه با مثالها و مطالعات موردی توضیح داده خواهد شد	مرور و رفع اشکال	۱۷
۲۵	ارائه مقاله و کنفرانس		پرسش و پاسخ	از میزان آشنایی دانشجویان			
۵	شرکت در بحث		بحث گروهی	با درس			

منابع:

ردیف	عنوان
۱	اخلاق پزشکی به انضمام تاریخ پزشکی تألیف وزارت بهداشت و درمان
۲	فقه پزشکی (۱)، بسیج جامع پزشکی، تألیف محسن ذاکری قزآنی
۳	اخلاق پزشکی (۱)، بسیج جامع پزشکی، تألیف محسن ذاکری قزآنی
۴	احکام پزشکی: مطابق با فتاوی مرجع عالی قدر حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای (مدظله العالی)، انتشارات انقلاب اسلامی، نشر فقه روز
۵	حقوق پزشکی، دکتر محمود عباسی
۶	جزوه تذکرات اخلاقی و عرفانی، گردآوری حجه السلام حسن جعفری پور فردوسی